

AVRUPA RÖNESANSI'NİN BİLİMSEL ALT YAPISI

Prof. Dr. Mustafa TEMİZ

15.01.2020

*Bilim târihçisi
George Sarton'un
“İslâm Çağı” adını verdiği¹
Orta Çağ'daki
Orta Doğu Bilim Adamları,
Avrupa Rönesansı'nın Bilimsel Alt Yapısı'nı
tesis
etmişlerlerdir².*

George Sarton

*Bunları
en basitinden bile,*

¹ <https://www.ozemre.com/sohbetler/ilimlerin-islam-alemindeki-seruveni>

² Temiz, M., **Bilim Târihinde Erken (Ön) Rönesans Dönemi İslâm Çağı, Bilim ve Teknolojinin Gerçek**

Sâhipleri Türk Bilim Adamları, Alındığı İnternet Elektronik Adresi,

<http://mtemiz.com/bilim/bilim%20tarihinde%20erken%20rönesan%20dönemi%20İslâm%20çağı%20bilim%20ve%20teknolojinin%20gerçek%20sâhipleri%20türk%20bilim%20adamları.doc>, En Son Erişim Târihi:

25.09.2013.

*Batılıların
günlük yaşamlarındaki
kelimelerden de anlamak mümkündür.*

*Yânî
bu etkiler
günlük yaşamda da
hâlâ görülebilmektedir.*

*Çünkü
bugün
Batı'da kullanılan
birçok kelime
Orta Doğu (Arapça)
kökenlidir.
Örneğin,
günlük hayatta
her zaman kullanılan
aşağıdaki
8-10 cümleyi ele alalım:*

*“Efendim!
Sizi bu **kahveye** davet edebilir miyim?”
“**Yorgun musunuz** (Ermattet)?”
“**Lütfen ceketinizi** çıkarınız, **arkanızdaki sofada**
karmen rengindeki **şilteye** oturunuz.”
“**Alkolü** tercih etmezseniz,
çizgili kasketli,
beyaz önlüklü şekerçi
size
bir fincan kahve ile*

*iki parça şeker,
isterseniz
bir sürahi soğutulmuş limonata sunsun mu?”
“Hayır mı?”
“Öyleyse, kayısı ve muz ile mahalli meyveler arzu
eder misiniz?”*

*Görüyorsunuz,
bir
Avrupalının
bugün
kullandığı gibi,
örnekteki
8-10 cümlede geçen
16 tâne kelime,
Orta Doğu kökenli olup
bunlar
Avrupalının
kendi
kelimeleri değildirler.*

*Cümlelerde geçen kelimeler,
kahve (**Cafe**), ceket (**Jacke**), sofa (**Sofa**),
bir renk (**Karmin**), şilte (**Matroze**), alkol (**Alkohol**),
çizgili kasket (**Mütze**), beyaz önlük (**Kittel**),
şekerci (**Konditor**),
bir fincan kahve (**Tasse Kaffee**),
limonata (**Limonade**), kayısı (**Aprikose**),
muz (**Banane**) 'dur.*

*Bunlara benzer
daha
yüzlerce
kelime vardır.*

Meselâ:

***Orange** (portakal),
Artischocke (enginar), **Spinat** (ıspanak),
Zinç (tarçın),
Arrak (pirinç rakısı), **Mokka** (Yemen kahvesi),
Diwan (divan),
Kaffeborne (Çekirdek kahve), **Zucker** (şeker),
Tasse (fincan),
Matratze (şilte), **Konditerei** (dükkan),
Zuckermand (şekerçi), **Schahspiel** (satranç),
Koffer (bavul),
Galanterie (lüks eşya), **Lila** (leylek),
Satin (saten),
Damast (kumaş), **Drogerie** (eczane),
Gaze (gaz),
Watte (pamuk), **Lak** (vernik) gibi
daha
birçok
kelimelerin hepsi,
Orta Doğu kültürünün
kelimelerinden kaynaklanmaktadır.*

*Bugün
Astronomie³*

³ Temiz, M., *Ön (Erken) Rönesans Dönemi'nde Astronomi Bilimi*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi

*kullanılmakta olan
birçok
yıldız isimleri de
İslâm
kaynaklıdır.*

*Batı'daki bilim adamları
hâlâ
Aldebaran,
Agenib, Algol,
Atair, Wega, Betegeuse,
Deneb, Fomalbaut, Rigel gibi
İslâm sâbit yıldızlarının
isimlerini
kullanmaktadırlar.*

*Yalnız
yıldız isimleri de değil,
bugün
Astronomi ilminde
henüz acemi olan
her
şahsın bile bildiği
Zenit,
Azimut, Nadir,
Almugantarar, Alhidade ve Theodolit gibi,
Astronomik semboller,
İslâm Astronomisi'nden gelmektedir.*

Benzer şekilde,

*günümüzde
Tıp alanında da
İslâm kaynaklı birçok kelimeye⁴ ve
âlet isimlerine de
rastlanmaktadır⁵.*

⁴ Temiz, M., *Orta Çağ'da Müslüman Ülkeler'de Ve Batı'da Tıp*, Alındığı İnternet Elektronik Adresi, <http://mtemiz.com/bilim/ORTA%20ÇAĞ'DA%20MÜSLÜMAN%20ÜLKELER'DE%20VE%20BATI'DA%20TIP.pdf> YA DA <http://mtemiz.com/bilim/ORTA%20ÇAĞ'DA%20MÜSLÜMAN%20ÜLKELER'DE%20VE%20BATI'DA%20TIP.docx>.

En Son Erişim Târîhi: 20.09.2014, <http://mtemiz.com/bilim/bilimkosesi.htm>

⁵ Hunke, S., *Avrupanın Üzerine Doğan İslâm Güneşi*, (Orijinal adı: Allahs Sone über dem Abendland-Unser arabisches Erbe. Çeviren: Servet Sezgin, Bedir Yayınevi, 1972). **NOT**: Daha fazla benzer yazılar için <http://mtemiz.com/bilim/bilimkosesi.htm>